

Turystyka dostępna

1. Nazwa przedmiotu: Turystyka dostępna	
2. Kod:	3. Rok studiów:
4. ECTS:	5. Semestr: zimowy/letni
6. Wymagania wstępne: przedmiot i/lub kod	
7. Wykładowca odpowiedzialny za przedmiot: Wykładowca prowadzący przedmiot:	
8. Kurs jest prowadzony w ramach następującego programu szkoleniowego:	
9. Cel kształcenia: Kurs <i>Turystyka dostępna</i> koncentruje się na uzupełnianiu wiedzy teoretycznej oraz rozwijaniu praktycznych umiejętności osób pracujących lub planujących pracę w szeroko pojętym sektorze usług turystycznych. Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów ze specyficznymi potrzebami rosnącej grupy odbiorców, jaką stanowią osoby z niepełnosprawnościami (OzN), osoby starsze oraz osoby czasowo ograniczone pod względem sprawności. W trakcie zajęć studenci poznają potrzeby i zachowania turystyczne tych grup, a także typowe ograniczenia, z jakimi spotykają się one w trakcie podróży. Kurs zawiera liczne przykłady dobrych praktyk w zakresie zapewniania dostępności przestrzeni publicznej, informacji turystycznej, obiektów oraz miejsc wykorzystywanych w celach turystycznych. Szczególny nacisk położony jest na sposoby eliminowania barier poprzez odpowiednie projektowanie infrastruktury, atrakcji i usług turystycznych. Kurs oferuje nie tylko przegląd sytuacji turystyki dostępnej w Polsce, ale również przedstawia perspektywę międzynarodową, umożliwiając studentom zapoznanie się z rozwiązaniami stosowanymi za granicą. Dodatkowo, jego celem jest uwrażliwienie przyszłych profesjonalistów na potrzeby osób z ograniczoną mobilnością oraz przygotowanie ich do aktywnego promowania równego dostępu w sektorze turystycznym. W ramach kursu omawiane będą kluczowe pojęcia i zagadnienia, takie jak: dostępność, dostępność techniczna, niepełnosprawność, osoby z niepełnosprawnościami oraz projektowanie uniwersalne.	
10. Kompetencje zdobywane w ramach przedmiotu: Wiedza (rozumienie): Studenci są świadomi podstawowych potrzeb podróżnych osób z niepełnosprawnościami, znają techniczne i organizacyjne rozwiązania umożliwiające lub ułatwiające podróżowanie tym osobom oraz wymagania prawne dotyczące dostępności. Zapoznają się z międzynarodowymi i krajowymi dobrymi praktykami w zakresie podróży osób napotykaających utrudnienia w podróży. Umiejętności (stosowanie, wdrażanie): Studenci będą potrafili krytycznie analizować istniejące praktyki związane z dostępnością i na tej podstawie proponować kompleksowe rozwiązania sprzyjające rozwojowi turystyki dostępnej.	

11. Wiedza i poziom wcześniejszego przygotowania oczekiwanego od studentów: Kurs zakłada podstawową znajomość geografii, turystyki oraz środowiska przyrodniczego.

12. Język kursu: polski

13. Treść i tematyka przedmiotu:

Tematy:

1. Teoretyczne podstawy turystyki dostępnej
2. Definicja i rodzaje niepełnosprawności.
3. Historyczne zmiany sytuacji osób z niepełnosprawnościami (OzN)
4. Regulacje prawne i dokumenty polityczne dotyczące dostępności i turystyki dostępnej
5. Organizacje wspierające podróże OzN
6. Charakterystyka popytu na turystykę dostępną oraz potrzeby OzN w działalności turystycznej
7. Badania z zakresu turystyki dostępnej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej
8. Techniczne i organizacyjne rozwiązania zapewniające dostępność
9. Problematyka barier komunikacyjnych i ICT w turystyce
10. Dobre praktyki w turystyce dostępnej na poziomie międzynarodowym oraz w krajach Europy Środkowo-Wschodniej
11. Zachowania turystyczne OzN
12. Warsztaty (wspólne z OzN) – nauka poprzez doświadczenia i empatyzację
13. Wycieczka terenowa – wizyta w miejscu prezentującym dobre praktyki

Tematy seminariów i zadania:

1. Inicjatywy praktyczne: ...
2. Międzynarodowe dobre praktyki 1: Projekt „ENAT”
3. Międzynarodowe dobre praktyki 2: Projekt „Rozwój innowacyjnej metody edukacyjnej turystyki dostępnej w Europie Środkowej”
4. Krajowe dobre praktyki: ...
5. Systemy kwalifikacji w turystyce dostępnej
6. Doświadczenia podróżnicze osób z niepełnosprawnościami. Interaktywna dyskusja z podróżnikami z niepełnosprawnością
7. Potrzeby osób z niepełnosprawnością sensoryczną w turystyce. Sesja interaktywna z udziałem gości z niepełnosprawnością sensoryczną.
8. Równy dostęp w gastronomii. Rosnące zapotrzebowanie na specjalne diety w gastronomii
9. Badanie dostępności ICT atrakcji państwowych na podstawie analizy stron internetowych (np. parki narodowe)
10. Badanie dostępności ICT atrakcji państwowych na podstawie analizy stron internetowych (np. muzea)
11. Prezentacje studentów: Prezentacja programu dostępności destynacji lub miejscowości
12. Prezentacje studentów: Prezentacja programu dostępności wybranego usługodawcy turystycznego
13. Test w trakcie zajęć.

Praktyka: Prezentacja i analiza studiów przypadków; opracowanie przez studentów własnych studiów przypadków wybranych przedsiębiorstw turystycznych.

14. Wymagania dotyczące obecności, warunki zaliczenia oraz możliwości odrobienia zaległości i usprawiedliwienia nieobecności: jeśli student opuści więcej niż 30% zajęć, nie zostanie dopuszczony do egzaminu i będzie musiał powtórzyć cały kurs.	
15. Liczba i rodzaj zadań indywidualnych do wykonania przez studenta: zadania indywidualne i grupowe związane z omawianą tematyką, realizowane w formie krótkich prac oraz studiów przypadków powiązanych z teorią.	
16. Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną (skala: ndst-bdb)	
17. Warunki zaliczenia przedmiotu w trakcie semestru (sposób i liczba sprawdzianów, metoda oceny, możliwość poprawek i zaliczeń warunkowych): aktywny udział w zajęciach jest warunkiem zaliczenia części praktycznej. Zaliczenie odbywa się w formie pisemnej na zakończenie semestru.	
18. Warunki zaliczenia przedmiotu w sesji egzaminacyjnej (sposób i liczba egzaminów, metoda oceny, możliwość poprawy i zaliczenia warunkowego): – Zaliczenie pisemne, z możliwością jednej poprawy.	
19. Oceny za testy przeprowadzane w trakcie zajęć: bardzo dobry: powyżej 85%, dobry plus: 80,1–85,0%, dobry: 75,1–80,0%, dostateczny plus: 65,1–75,0%, dostateczny: 50,1–65,0%, niedostateczny: 50% lub mniej.	
20. Obowiązkowa literatura przedmiotu: Csapó, J. et al., 2024. <i>The Theory and Practice of Accessible Tourism in Central Europe – Implications from an International Project Co-operation</i> . University of Pécs.	
21. Literatura uzupełniająca: • Rebelo, S.; Patuleia, M.; Dias, Á. Inclusive Tourism: Assessing the Accessibility of Lisbon as a Tourist Destination. <i>Tour. Hosp.</i> 2022, 3, 466–495. https://doi.org/10.3390/tourhosp3020030; • Rights of Tourists with Disabilities in the European Union Framework. ENAT Secretariat, http://www.accessibletourism.org/?i=enat.en.reports • Accessibility and inclusive tourism development in nature areas – Compendium of best practices. UNWTO, eISBN: 978-92-844-2277-7 ISBN: 978-92-844-2276-0, https://www.e-unwto.org/doi/book/10.18111/9789284422777 • Kamyabi, M.; Alipour, H. An Investigation of the Challenges Faced by the Disabled Population and the Implications for Accessible Tourism: Evidence from a Mediterranean Destination. <i>Sustainability</i> 2022, 14, 4702. https://doi.org/10.3390/su14084702	
22. Narzędzia i materiały pomocnicze dozwolone podczas egzaminu:	
23. Konsultacje z prowadzącymi przedmiot:	
24. Data opracowania sylabusu:	Sylabus opracowany przez: Wykładowca odpowiedzialny za przedmiot

	 Wykładowca prowadzący przedmiot
25. Zatwierdzono przez:(name), kierownik programu	

